

Familjeliv

Krav blir kvav

Schlagerns ord ekade genom varuhuset bland spikar, skruvar och allehanda verktyg. Dansbandet sjöng frejdigt ut refrängen : ”Jag ger dig en sista chans. Ge mig vad jag behöver.”

Jag kunde inte slita mig från orden . Sångförfattaren hade tydligen tänkt att orden var uttryck för generositet och kärlek. Man ger ju den andre i förhållandet ännu en chans. Men ack, så falskt det lät. Den andre skall se till att man blir lycklig. När den andre inte lyckas göra detta till full tillfredsställelse är man fri att gå sin väg! Jag kunde inte slita mig från tanken att sången avspeglade lagiskhetens väg i modern lyxförpackning. Där kraven styr förhållandet blir det tungt att andas. Krav blir kvav. Samma destruktiva råd har förresten sjungits ut vid många bröllop i den gamla folkvisans ord: ”Vi skall leva sälla dagar, vi skall leva som ett par, om blott du mig behagar , om blott du alltid kär mig har”!

Det här med kärlek är sannerligen inte lätt! Under den victorianska tiden var det prydhets som gällde. Allt tal om kärlek och inte minst sexualitet skulle göras tyst och det hela skulle helst hållas under täcket. Äktenskapets uppgift var snarast fortplantning, mänsklighetens fortgång. Tanken var på inget sätt ny. Redan esserna på Jesu tid ansåg att det var bäst att inte gifta sig. De esser som var något moderatare ansåg att man nog kunde tillåta äktenskap, för fortplantningens skull, men under havandeskapet skulle man vara återhållsam för att bevisa att man inte gift sig av sinnlighet utan för att få barn. Tyvärr gick många i fornkyrkan under inflytande av hellenismen samma väg.

I dag är det öppenhet som gäller. Man skall man kunna tala om allt och visa upp allt inför strålkastarna. Allt häftigare saker behövs för att försäljningen skall vara lönsam. Äktensksparterna har svårt att värja sig för budskapet som rannsakar om man är lika lyckligt gift eller lika lyckligt skild som löpsedlarnas tillfälliga huvudpersoner säger sig vara.

Man kan verkligen utbrista med biskop Lönnebo att den som gifter sig med tidsandan blir fort änkling.

En bättre väg

Bibeln har dock en annan väg. Redan i gamla Testamentet används olika ord för kärlek. Där finns tre ord, av vilka två uttrycker de två ytterligheter, som ovan nämnts. Potifars hustru vill bara sexuellt umgänge, ”ligga med ” Josef (1 Mose 39:12) och Abraham ”gick in till” Hagar” (1 Mose 16:4) för att få en avkomma. Men det finns dock ett tredje ord som uttrycker Guds avsikt med äktenskapsrelationen. Vi möter det i det innerliga ordet ”känna” (1 Mose 4:1) , ett ord fullt av nära gemenskap, intimt umgänge.

För all kristen syn på äktenskap och familj är det av oerhörd vikt att lägga märke till att de första orden om kärleken mellan man och kvinna finns i 1 Mose 2:a kapitel (1 Mose 2:24) och inte i det tredje. Förälskelse, kärlek, äktenskap och sexualitet hör till det om vilket Gud sade att det var mycket gott. De är goda gåvor av Guds skaparhand, inte konsekvenser av syndafallet! Och vilka fina gåvor - uppfinningar bottnade i Guds kärlek. Genom äktenskapet byggs samhället upp, genom kärleken byggs familjen upp och i familjen har individen sin bastygghet. Många kulturer har försökt ersätta äktenskapet med något bättre, men med dåligt resultat.

Men hur?

Men hur skall vi bygga upp kärleksfulla familjer. Vi känner alla till våra tillkortakommanden.

En biblisk händelse som överraskande också i detta sammanhang har mycket att ge är Jesus välsignande barnen. Jesus ger oss då, förutom direkt teologiskt stoff, också nycklar till att bygga upp familjen.

1. Bekräftelsen

Jesus bekräftar barnens värde. Lärjungarna såg bara orosmoment som ännu inte var mogna för någon andlig undervisning. Jesus bekräftade också denna gång barnens värde i det att han såg barnen och gav dem uppmärksamhet. Att bli bekräftad som människa och i sina gåvor är av avgörande betydelse för ett sunt självförtroende. Man kan citera de tankvärda orden ur skolteaterns pjäs "Bilderna av en mördare": "Man vill bli älskad; i brist därpå beundrad; i brist därpå fruktad; i brist därpå avskydd och föraktad". Jag intervjuade en gång psykolog Alf B Svensson om vad som är det viktigaste i barnuppfostran. Hans spontana svar blev: "Att visa våra barn att vi älskar dem". "Är det inte samma sak" blev min motfråga. Han fortsatte: "Nej, alla älskar vi våra barn, men en annan sak är att också visa det". En man berättade om för sin pastor hur glad han var över sin fru. Hustrun kommer till samme pastor några dagar senare och funderar på skilsmässa. Varför det? Jo, hon visste inte om hennes man älskade henne! Kärleken fanns där, men inte bekräftelsen – eller förmågan hos kvinnan att läsa och förstå de kärleksuttryck som kanske gavs. President Kekkonen skrev i sin bok Tamminiemi att Finlands självständighet behöver återerövas varje ny dag. Det gäller också kärleken i äktenskapet.

2. Tidsanvändningen.

Jesus gav barnen tid därför att han såg deras behov och visste att barnen lever i nuet. Vi klagat ofta över brist på tid. En genomgång av almackan kan vara hälsosam för att se vad man ger tid åt. Ytterst är det våra prioriteringar som styr vår tidsanvändning. Bilden av prioriteringshanden kan hjälpa oss att hålla prioriteringarna klara. Tummen är det finger som naturligt når de övriga fingrarna. Tummen står för Gudsrelationen, därefter kommer relationen till maken/makan, så relationen till barnen och föräldrar, sedan därefter först arbetet och på lillfingret församlingsgemenskapen. Egen-, vi- och familjetid i rätt ordning. Och svärmor på andra handen!

3. Den kroppsliga beröringen

Inom skolvärlden talar man idag om att eleverna behöver massera varandra eftersom barnen i dag har en sådan brist på kroppskontakt. Jesus visar genom sitt spontana handlande vikten av beröring. Han kunde mycket väl bara ha sträckt upp sin hand och välsignat barnen på så sätt, men han tar dem upp i sina knän och stryker dem över huvudet.

Låt oss ge barnen kroppslig beröring - så länge de vill ha den. Och makar som ofta kramar varandra ger varandra enligt vissa forskare den allra bästa medicinen mot hjärtsjukdomar!

4. Välsignelsen

Jesus välsignar barnen. Den största missionsinsatsen görs vid barnens säng har någon sagt. Aftonbön och välsignelse över både mindre och större barn kan ha avgörande livsbetydelse för barnen, likaså farmors och morfars förböner. Men att välsigna gäller inte bara "det andliga". Ordet välsigna betyder ordagrant att "tala gott om". När vi talar goda ord om och till varandra så är vi med och välsignar varandra. När vi gör motsatsen, förbannar vi. De första orden på morgon och på kvällen i ett parförhållande kan forma många timmar. Ibland fokuseras man så mycket på vem som har rätt eller fel i ett förhållande att man glömmer huvudpoängen - hur man skall komma vidare i förhållandet.

Jesus visar alltså indirekt i denna berättelse hur vi kallas att sköta om varandra i parrelationen och i relationen till barnen. Och samtidigt är det också en innerlig bild av hur vi alla behöver

få krypa upp i hans famn, erfara hans nåd och kraft i den kallelse det innebära att bygga familj.